

Perstorp torp	under Yered Yttre	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1321539 X6328094 WGS84 57,044590 12,864641	No 108

Beskrivning:

Perstorp, torp under Yered Yttre, senare Yered Hed eller Yered 1:7 Yttre.

Sid 343 i Krogsereboken.

Även Heden. Heter Perstorp på 1858 års karta (Akt 48-No470).

Torpet har troligen fått sitt namn efter den förste torparen här, Per Persson.

Vid en hemmansklyvning 1873 avsöndrades 199/3480 mtl från Yered 1:3 Mellangården och torpet friköptes av Salomon Johansson Damfeldt och blev en egen fastighet, i dagligt tal kallad Yered Hed.

Per Persson f 1782 var inblandad i en serie bedrägerier mot handlare i Göteborg 1812 - 13, detta tillsammans med den okände Arvid Bengtsson i Lidhult i Drängsered och Bengt Jönsson i Gångarebo. Per satt häktad ett helt år och det var väl därför de fick flytta hit till Perstorp från Rya (hans far ägde ¼ mtl Yered No1). Han dömdes till dryga böter, som förmodligen betalades av hans far. Sonen Per verkar sedan ha gått i faderns fotspår (se nedan). Se Hallandsbygd 2016, sid 33.

Från Rya kom den förste torparen hit omkring 1813. Det var Per Persson f 9/9 1782 i Rya och hustrun Olena Catarina Ekerot f 5/1 1789 i Skogsgård i Drängsered. (Olena anges vara sjuklig).

Barn:

- Per f 17/4 1812 i Rya, Per blev familjens "svarta får" då han kom att syssla med stölder och överfall och fick öknamnet "Tjuvabelle", till Hulegård 1844, Per blev åtalad för stöld, dömd och avtjänade straff. Död 25/1 1849, dödad genom slag och dräpt på Rya Gästgivargård hos Anders Arvidsson vilken även tillika med Johannes Bengtsson i Åparp förövade Detta dråp den 25 januari och blef av Höga verebörandes tillstånd Christeligen begravnen 23 februari, (se vidare artikeln "Dråpet i Rya"
  - Johanna Beata f 8/9 1814 här, g 25/5 1844 med Johannes Persson från Åparp, senare bosatta där
  - Karl Petter f 23/6 1818, g 9/6 1848 med änkan Johanna Jönsdotter i Skårås, bosatta där
  - Johannes f 19/12 1821
  - Anna Katarina f 30/9 1824
  - Sven f 19/1 1828, g 1/6 1861 med Anna-Lena Svensdotter, bosatta här
  - Johanna Karolina f 6/3 1831, g 3/7 1858 med Andreas Johansson från Greppered, bosatta här
- Per avled 19/2 1861 av bröstsjuka och Olena avled av förkylning 24/1 1856.

Dottern Johanna Karolina Persdotter och hennes man Andreas Johansson f 8/2 1834 i Greppered fick dottern:

Perstorp torp	under Yered Yttre	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321539 X6328094 WGS84 57,044590 12,864641	No 108

- Olena Katarina f 15/3 1859, g 18/5 1886 med Karl Edvard Jönsson, bosatta i Eftra Familjen flyttade till Gudvarshult 1860.

Sonen Sven Persson ovan tog över torpet med hustrun Anna Lena Svensdotter f 21/3 1833 i Villstad. Barn:

- Severin Oskar f 15/9 1861
- Per Oskar f 10/6 1863
- Berhardina Augusta f 19/4 1868
- Selma Potensia f 14/7 1871

Familjen flyttade 1872 till Björkebacken under Yered No3 Backen.

År 1873 friköptes torpet av Anna Katarina Svensdotter f 6/12 1840 på Nybygget under Yered och hennes man Salomon Johansson Damfeldt f 31/1 1839 i Gryteryd. Barn:

- Augusta Josefina f 5/10 1870, g 31/12 1896 med August Johansson, bosatta här Troligen var dottern Augusta född på hustruns hem, Nybygget under Yered. En fosterson Alfred Julius Larsson f 24/3 1877 bodde hos familjen, han reste till USA 10/6 1892.

Familjen övertog även hustruns hem, Yered 1:5 Nybygget, efter hennes föräldrars död och därefter har de båda fastigheterna brukats tillsammans. Salomon avled 10/4 1916 och Anna Katarina avled 22/5 1910.

Nästa brukare blev Augusta Josefina Salomonsdotter och hennes man Emil August Johansson f 1/3 1862. Barn:

- Svea Julia Konstansia f 11/11 1899 d 1935
- Abel Rickard Salomon f 11/5 1908, g 24/5 1939 med Elin Johannesson från Rya, bosatta här August avled 2/12 1959 och Augusta avled 6/3 1949.

Gårdsbruket togs över av sonen Abel Johansson och hustrun Elin Maria Johannesson f 17/4 1907 i Rya.

Perstorp torp	under Yered Yttre	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321539 X6328094 WGS84 57,044590 12,864641	No 108

En liten vaktepojke från Finnanäs

Salomon föddes i ett fattigt hem på Damfeldts udde i Finnanäs i Gryteryd. Han var yngst av sex syskon och redan som nioåring fick han ge sig ut och själv förtjäna sitt bröd. Han hade förmanats att vara lydig och stanna i tjänsten, ty så lyder legostadgan. Hans första plats blev i Övre Tränshult i Drängsereds socken. Året var 1848. Vargplågan var främsta anledningen till att vaktepojkar var nödvändiga i dessa bygder.

När lille Salomon kom till sitt första vaktpass, var det första han gjorde på morgonen att duka upp sin matsäck på en sten. Hungrig som han var, åt han upp allt på en gång.

Fadern, som var en mångkunnig man, hade lärt sonen hur man gör en näverlur. Detta sysslade Salomon med medan han vaktade. Han hade en kniv med sig och fick så småningom sin lur färdig.

En dag när han stod och såg ut över mossen mellan Höghult och Tränshult, fick han se en flock vargar komma mot sig. Han försökte nu driva undan sina djur åt motsatta hållet. Sedan kröp han ner bakom en stor sten. När vargarna var nära, blåste han i sin lur allt vad han orkade. Effekten blev god. Alla vargarna satte sig på hasorna, ändrade riktning söder ut och skrämde av det fortsatta oljudet från luren, fortsatte de till nästa vaktepojke. Han hade ingen lur att blåsa i och nu blev det han som fick släppa till ett djur.

Men den lille vaktepojken i Tränshult var glad och lycklig den gången. Han hade fredat sina djur mot ulvarna och husbonden berömde honom. Men rädd hade han varit. Ända in på sin ålders höst talade han om denna tilldragelse.

Läs hela artikeln i Gryteryds hembygdsbok!